

Výroční zpráva

České společnosti pro ochranu netopýrů

2023

Výroční zpráva České společnosti pro ochranu netopýrů za rok 2023

zpracovali: Tomáš Bartonička, Eva Cepáková,
Olga Růžičková a Petra Schnitzerová

1. Úvodní slovo	2
2. O organizaci	3
3. O činnosti v roce 2023	4
3.1 Monitoring netopýřích populací.....	4
3.2 Projekty věnované ochraně netopýrů	7
3.3 Vzdělávací projekty pro školy	19
3.4 Odborné průzkumy, studie a posudky	22
3.5 Propagace v médiích	24
4. Finanční přehled	25
5. Poděkování	27

1. Úvodní slovo

Netopýři tvoří významnou část biodiverzity naší savčí fauny a současně jsou uznávanou bioindikační skupinou. Z území České republiky je v současnosti udáván výskyt 27 druhů, které jsou všechny zařazeny mezi zvláště chráněné druhy živočichů. Většina našich netopýřů rodí ročně jen jedno mládě, jejich populace se tudíž velice pomalu zotavují z nejrůznějších negativních zásahů. Z těchto a mnoha dalších důvodů je jim poskytována zákonná ochrana, která však není příliš účinná bez dokonalé znalosti jejich způsobu života a dostatečné informovanosti široké veřejnosti.

Posláním ČESON je koordinace ochrany a výzkumu netopýřů a jejich prostředí. K zajištění tohoto cíle ČESON každoročně shromažďuje informace a poznatky o problémech ochrany netopýřů a jejich stanovišť, upozorňuje příslušné orgány ochrany přírody a další složky státní správy na tyto problémy a navrhuje jejich řešení. ČESON je také nejrůznějšími institucemi žádán o zpracování expertiz v oboru ochrany netopýřů a jejich prostředí. Ve spolupráci s AOPK ČR je garantem celorepublikového monitoringu netopýřích populací.

ČESON se dále podílí na propagaci myšlenek ochrany netopýřů mezi širokou veřejností, zejména prostřednictvím masově probíhající akce, tzv. „Mezinárodní noci pro netopýry“, ale i dalších přednášek, exkurzí a jiných osvětových aktivit. Velká pozornost je věnována vzdělávání a ekologické výchově dětí z mateřských, základních i středních škol.

Díky různorodé členské základně zahrnující profesionály i amatéry zajišťuje realizaci a spolupráci na úrovni národních i mezinárodních projektů přímo věnovaných ochraně netopýřů nebo i projektů mezioborových (ochrana živočichů při zateplování budov, konstrukční řešení silničních mostů apod.). ČESON průběžně spolupracuje se zahraničními nevládními organizacemi (zejména na Slovensku, v Německu a Polsku) a je také členem mezinárodního sdružení BatLife Europe. Významná je rovněž role ČESON jakožto dlouhodobého partnera MŽP a AOPK ČR při řešení odborných otázek a naplňování Dohody o ochraně populací evropských netopýřů (EUROBATS).

2. O organizaci

Česká společnost pro ochranu netopýrů (ČESON) byla založena v roce 1991 jako občanské sdružení registrované Ministerstvem vnitra ČR dle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů (IČO: 49370731).

Od 1. 1. 2014 je zapsána jako spolek ve spolkovém rejstříku, vedeném Krajským soudem v Praze.

Struktura organizace:

Nejvyšším orgánem je valná hromada všech řádných členů, která volí výbor. Výbor dohlíží na běžný chod organizace, řídí činnost organizace mezi valnými hromadami a je stálým správním orgánem. Sestává z předsedy, místopředsedy a nejméně tří dalších členů. V roce 2023 měl ČESON celkem 139 členů (z toho 2 čestná a 4 rodinná členství).

Statutární zástupci:

Prof. RNDr. Ivan Horáček, CSc. - předseda

Doc. RNDr. Petr Benda, Ph.D. - místopředseda

Doc. Mgr. Tomáš Bartonička, Ph.D. - ředitel

RNDr. Petra Schnitzerová, Ph.D. - zástupce ředitele

Zaměstnanci v roce 2023:

RNDr. Petra Schnitzerová, Ph.D. - příprava, koordinace a realizace projektů, odborné poradenství

Mgr. Eva Cepáková, Ph.D. - správa monitorovacích databází, příprava, koordinace a realizace projektů

Mgr. Dita Weinfurtová - odborné poradenství, realizace projektů

Mgr. Olga Růžičková - propagace, osvětové akce

Mgr. Jana Vandrovcová (Křemenová), Ph.D. - koordinace a realizace projektu LIFE PODKOWIEC PLUS

Celkem 3,56 přepočtených úvazků + externí spolupracovníci podílející se na monitoringu, vzdělávacích programech pro školy a některých projektových aktivitách (asi 90 osob).

Kontakty:

Sídlo: Katedra zoologie PŘF UK, Viničná 7, 128 00 Praha 2

Web: www.ceson.org, www.sousednetopyr.cz

E-mail: netopyr@ceson.org

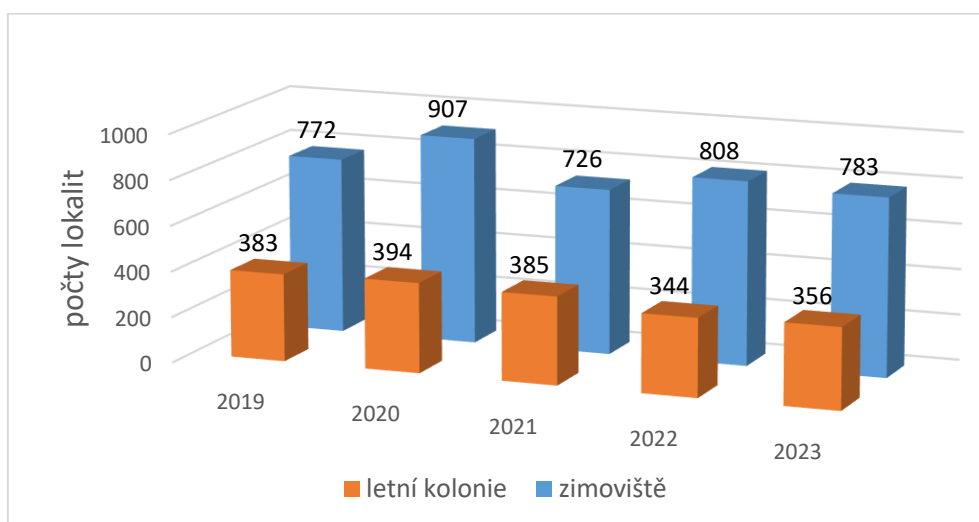
Telefon: kancelář 605 870 323, 732 615 295, 737 121 672, ředitel 774 080 402

3. O činnosti v roce 2023

3.1 Monitoring netopýřích populací

V roce 2023 probíhal monitoring netopýřích populací jako každoročně pomocí dvou tradičních metodických přístupů - vizuálního bezkontaktního sčítání na zimovištích a revizí samičích letních kolonií převážně synantropních druhů.

Rok 2023, stejně jako předchozí rok 2022, byl poznamenán značnou dynamikou v cenách pohonných hmot. Nicméně i přes omezené finanční zdroje, členové realizovali jak monitoring na zimovištích, tak sledování letních kolonií ve standardním rozsahu. Z tohoto důvodu je počet monitorovaných zimovišť i letních kolonií obdobný jako v minulých letech.

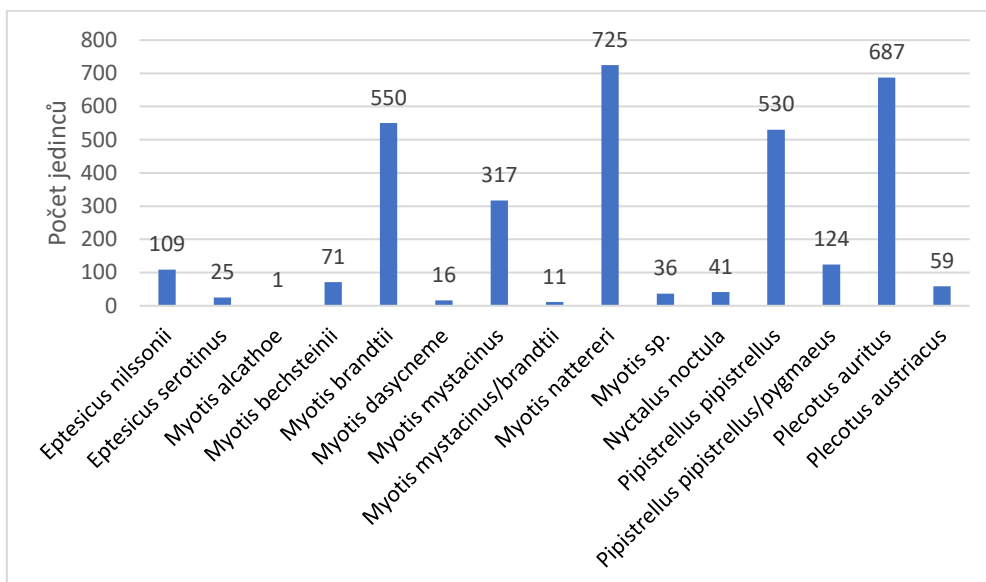
Obr. 1 Počty monitorovaných zimovišť a letních kolonií v posledních 5 letech.

3.1.1 Monitoring na zimovištích

V zimě 2022/23 byl monitorován členy České společnosti pro ochranu netopýřů standardní počet zimovišť, celkem 783 lokalit. Velký nárůst početnosti byl zjištěn meziročně u vrápence malého (*Rhinolophus hipposideros*) (60 151 jedinců, 2021/22 - 46 521 jedinců), zatímco u netopýra velkého (*Myotis myotis*) (9 386 jedinců, 2021/22 - 9 163) byly zjištěny obdobné počty jako v předešlých letech. Nadále pozorujeme pokles počtu n. černých (*Barbastella barbastellus*), a to i přes skutečnost, že řada monitorovatelů využila mrazivých dnů ke kontrolám menších zimovišť, kde se tento chladomilný druh tradičně vyskytuje (2 529, 2020/21 - 2 975). Meziroční nárůst je naopak velmi vysoký v případě n. brvitého (*Myotis emarginatus*) (5 896, 2021/22 - 3 904). Počty n. vodních (*Myotis daubentonii*) (1 162, 2021/22 - 1 332) byly

v zimě 2023 mírně nižší. Počty jedinců dalších zjištěných druhů netopýrů ukazuje Obr. 2.

Za povšimnutí stojí nárůst počtu vrápenců malých a netopýrů brvitých na zimovištích, kterých bylo zjištěno nejvíce za posledních 10 let (*Rhip*: 15 487 vs. 60 151; *Mema*: 1 224 vs. 5 896). Jejich počty byly v zimě 2023 rekordní, přičemž počet sčítaných lokalit byl obdobný. Z meziročních součtů je patrný pokles chladnomilných druhů jako je n. černý, ale také n. severní (*Eptesicus nilssonii*), kterých ze standardně monitorovaných zimovišť ubývá. Lze předpokládat, že v teplých zimách osidlují zcela jiný typ úkrytů. Avšak jiné chladnomilné druhy jako např. n. Brandtův (*Myotis brandtii*) nebo n. řasnatý (*Myotis nattereri*) nejsou teplotními výkyvy příliš ovlivněny a jejich počty jsou stabilní nebo dokonce mírně rostou.

Obr. 2 Počty jedinců u ostatních druhů netopýrů zjištěných na všech monitorovaných zimovištích v roce 2023

3.1.2 Revize letních kolonií

V roce 2023 bylo monitorováno celkem 356 letních úkrytů reprodukčních kolonií samic (celkem 48 996 jedinců). Pro porovnání v roce 2022 bylo sečteno 42 249 jedinců. Zjištěné počty u nejčastějších synantropních druhů jsou v mezích každoročního kolísání (Tab. 1).

Nejvyšší počty byly jako každoročně zjištěny u *M. myotis* (32 176, 2022 - 28 449 jedinců), a dále u *R. hipposideros* (6 517, 2022 - 6 531 jedinců) a *M. emarginatus* (3 456, 2022 - 2 967 jedinců). Počty zjištěných netopýrů brvitých a n. velkých jsou vyšší nebo srovnatelné s počty v předešlých třech letech, ačkoli počet sledovaných obsazených úkrytů kolonií meziročně vzrostl jen mírně.

Tab. 1 Početnost jednotlivých druhů na letních koloniích a počty monitorovaných mateřských kolonií v letech 2022 a 2023

Druhy/Roky	2022		2023	
	N kolonií	N jedinců	N kolonií	N jedinců
<i>Barbastella barbastellus</i>	2	2	2	17
<i>Eptesicus nilssonii</i>	0	0	1	38
<i>Eptesicus serotinus</i>	21	241	16	208
<i>Myotis brandtii</i>	3	1	2	25
<i>Myotis daubentonii</i>	0	0	0	0
<i>Myotis emarginatus</i>	32	2 967	32	3 456
<i>Myotis myotis</i>	134	28 449	133	32 176
<i>Myotis mystacinus</i>	2	54	2	49
<i>Nyctalus noctula</i>	3	381	3	413
<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	9	1 732	8	3 313
<i>Pipistrellus pipistrellus/pygmaeus</i>	3	161	2	161
<i>Pipistrellus pygmaeus</i>	11	1 055	5	2 160
<i>Pipistrellus spp.</i>	1	50	0	0
<i>Plecotus auritus</i>	34	394	34	197
<i>Plecotus austriacus</i>	13	222	12	232
<i>Plecotus spp.</i>	3	8	2	34
<i>Rhinolophus hipposideros</i>	104	6 531	101	6 517
<i>Vespertilio murinus</i>	1	1	0	0
Celkem	344	42 249	356	48 996

3.2 Projekty věnované ochraně netopýrů

Řada druhů netopýrů využívá během svého života nejrůznější úkryty v lidských stavbách, zejména v budovách. Tato stanoviště jsou však v posledních letech ohrožena rozsáhlými stavebními úpravami a zateplováním budov, při nichž dochází nejen k ničení samotných úkrytů, ale často také k přímé likvidaci netopýrů. Proto i v roce 2023 pokračovala realizace projektů, které se věnovaly řešení této problematiky a jejichž společným dlouhodobým cílem je zefektivnění ochrany netopýrů vázaných na úkryty v lidských stavbách. Kromě toho byla věnována zvýšená pozornost také ochraně netopýrů vázaných na úkryty ve stromech, zejména v parcích a alejích. Tyto lokality jsou v posledních letech rovněž stále více ohrožovány kácením v souvislosti s rostoucím tlakem na zajištění bezpečnosti lidí či v rámci revitalizačních projektů.

Konkrétně se jednalo o realizaci šesti grantových projektů, z nichž tři pokračují i v dalším období: „**Ochrana netopýrů vázaných na úkryty v městském prostředí**“ a „**Poznej tajemný svět netopýrů VI – komplexní vzdělávací projekt pro MŠ, ZŠ a SŠ**“ podpořené v grantovém řízení Hlavního města Prahy (oba realizace červenec 2023 – prosinec 2024), projekt „**Výpravy do světa netopýrů aneb poznejte své ohrožené sousedy**“, podpořený grantem SFŽP ČR a MŽP (realizace leden 2022 – prosinec 2024), projekt **Zámek Loučná nad Desnou – instalace informační tabule o letounech na víceúčelovém stojanu** podpořený Olomouckým krajem (realizace duben – prosinec 2023) a projekt „**LIFE+ PODKOWIEC TOWERS: back to the forest – holistic conservation of bat breeding habitats**“, vytvořený za podpory Evropské unie z programu LIFE a Polského národního fondu ochrany životního prostředí a vodního hospodářství (realizace říjen 2021 – září 2026) a projekt „**Okřídlení sousedé**“, podpořený z Norských fondů (realizace leden 2022 – červen 2023). Poslední dva uvedené projekty jsou řešeny ve spolupráci s dalšími nevládními organizacemi v ČR a v zahraničí, ČESON je jedním z partnerů. Podrobnější informace jsou k dispozici na webových stránkách ceson.org.

V rámci uvedených projektů (i mimo ně) probíhala řada aktivit, jejichž cílem bylo zejména zvýšit informovanost všech zainteresovaných cílových skupin – projektantů a stavebních firem realizujících stavební záměry, majitelů a správců budov, státní správy a samosprávy (krajské a městské úřady), organizací ochrany přírody i široké veřejnosti. Propagována byla vhodná řešení různých situací nastávajících v souvislosti s výskytem netopýrů. Výsledkem by mělo být také zlepšení vztahu veřejnosti k netopýrům obecně a zvýšení ochoty lidí spolupracovat při jejich ochraně. Podařilo se rovněž realizovat řadu konkrétních opatření na ochranu synantropních druhů netopýrů v budovách. Přehled hlavních aktivit je uveden v následujícím textu.

3.2.1 Poradenský servis

Stejně jako v předchozích letech byl i v roce 2023 zajištěn průběžný poradenský servis prostřednictvím centrálního konzultačního místa, které měli na starosti čtyři

pracovníci. Poradenství bylo poskytováno nejen formou telefonických nebo e-mailových konzultací, přibližně čtvrtina případů vyžadovala i osobní návštěvu na místě, další jednání, zpracování průzkumů a stanovisek, případně zajištění přímé realizace vhodných opatření. Řešení řady případů zajistili také regionální spolupracovníci, kteří tvoří tým lokálních konzultantů.

Prostřednictvím poradenského servisu bylo v roce 2023 vyřešeno **přes 570 případů**, což dokladuje trvale velký zájem veřejnosti, firem i veřejné správy o tuto službu. Nejvíce konzultací se týkalo problematiky výskytu netopýrů v budovách, a to zejména v souvislosti s jejich plánovanými rekonstrukcemi, případně s řešením různých problémů (např. znečišťování budovy trusem, hlasové projevy netopýrů). Další významnou kategorií dotazů představovaly nálezy zraněných či vysílených netopýrů nebo jedinců, kteří zalétli do vnitřních prostor budov. Tyto případy byly řešeny ve spolupráci s regionálními spolupracovníky a místně příslušnými záchrannými stanicemi. Výrazně přibýlo také dotazů souvisejících s ochranou netopýrů při kácení stromů.

V rámci poradenského servisu se ČESON účastnil také řady **správních řízení** o výjimkách z ochranných podmínek zvláště chráněných druhů živočichů, aktivně se podílel na souvisejících jednáních a zpracovával odborná stanoviska pro příslušné úřady (celkem se v roce 2023 jednalo o 59 správních řízení).

3.2.2 Vzdělávání specifických cílových skupin

V roce 2023 byly ve spolupráci s Národním památkovým ústavem, Společností pro technologie ochrany památek STOP, z.s a Českou speleologickou společností uspořádány **2 vzdělávací přednášky a 1 prezentace formou infostánku** zaměřené na prezentaci problematiky ochrany netopýrů využívajících úkryty v budovách (zejména na půdách) a ochranu netopýrů zimujících v podzemí. V rámci těchto aktivit bylo aktivně osloveno celkem 291 pracovníků památkové péče, projektantů, zástupců stavebních firem a dalších organizací (Tab. 2).

Tab. 2 Přehled vzdělávacích přednášek, workshopů a infostánků určených pro specifické cílové skupiny v roce 2023.

Datum	Akce	Místo konání	Počet účastníků
21.3.2023	Infostánek na konferenci Obnova památek 2023	Konference Obnova památek 2023, Praha	200
8.6.2023	Přednáška na konferenci Biokoroze stavebních materiálů	Přednášková aula domu ABF, Praha	79
25.11.2023	Přednáška o fauně podzemí v rámci Základního kurzu speleologie ČSS	Speleologická základna ZO ČSS Týnčany	12
Celkem			291

3.2.3 Osvětové akce pro veřejnost

V roce 2023 se členové ČESON opět podíleli na koordinaci a pořádání tradiční **Mezinárodní noci pro netopýry**. Tato významná osvětová akce věnovaná široké veřejnosti probíhá každoročně na přelomu srpna a září po celé Evropě i na dalších kontinentech. V ČR se tentokrát uskutečnila již po šestadvacáté a dohromady zde bylo zrealizováno **52 akcí** (Tab. 3a,b), které navštívilo min. **5 071 účastníků**. Program zahrnoval přednášky o netopýrech doplněné projekcí a ukázkami metod výzkumu netopýrů, zejména odchyty do sítí nebo sledování netopýřích hlasů pomocí ultrazvukových detektorů. Na některých místech byli veřejnosti demonstrováni také handicapovaní netopýři a ukázky péče o ně. Pro děti byly většinou připraveny soutěže nebo kvízy, pro všechny zájemce pak noční prohlídky hradů, zámků, jeskyní a štol.

Propagace aktuálního ročníku probíhala prostřednictvím webu netopyrinoc.cz, kde jsou jednotlivé akce prezentovány pomocí interaktivní mapy. K dispozici jsou zde také pokyny pro organizátory akcí, informace pro média i fotoreportáže z uplynulých ročníků.

Kromě Mezinárodní noci pro netopýry bylo v průběhu roku 2023 realizováno ještě **dalších 39 osvětových akcí pro veřejnost**, kterých se zúčastnilo celkem **16 273 osob** (Tab. 4a-c). Jednalo se o přednášky, infostánky v rámci větších celodenních akcí (např. v rámci Dne Země, Veletrhu vědy, Dnů stromů, Dne pro zoologické zahrady), ale také večerní exkurze zaměřené na pozorování netopýrů pomocí ultrazvukových detektorů. Většina akcí byla doprovázena ukázkou ochočených handicapovaných netopýrů, které má ČESON dlouhodobě deponované do péče ze spolupracujících záchranných stanic, a nechyběly ani hravé programy pro děti.

Uspořádán byl také další **popularizační webinář v rámci série „Netopýří večírky online“**, který se podrobněji věnoval tématu hibernace netopýrů. Webináře se zúčastnilo celkem 11 posluchačů. Záznamy ze všech 5 dílů webinářů jsou k dispozici na youtube

kanálu ČESON, kde je do konce roku 2023 zhlédlo již více než 1000 osob ([youtube.com/channel/UCW3mvBTMfkkk9LXZIKfHYGg](https://www.youtube.com/channel/UCW3mvBTMfkkk9LXZIKfHYGg)).

Pokračovala rovněž prezentace **putovní výstavy „Netopýři tajemní a zranitelní“**. Výstavu tvoří 14 panelů, které obsahují fotografie s doprovodnými texty představujícími všechny druhy našich netopýřů, způsob jejich života, příčiny ohrožení a možnosti jejich ochrany. Součástí výstavy jsou také prostorové exponáty (ukázky pomůcek pro výzkum netopýřů, kosterní preparáty, budky, literatura o letounech) a interaktivní úkoly pro děti. Výstava je k dispozici ve dvou verzích pro interiér a nově také ve verzi odolné i do exteriéru. **Během roku 2023 byla prezentována na pěti místech:** v Zooparku Vyškov, areálu Třeboňské záchranné stanice v Třeboni, Muzeu Českého krasu v Berouně, Domě přírody Žďárských vrchů a Muzeu Novojičinska v Novém Jičíně. Dohromady ji na všech pěti místech zhlédlo **téměř 8 000 návštěvníků**.

Tab. 3a Přehled akcí pořádaných v rámci Mezinárodní noci pro netopýry v roce 2023.

Místo konání	Datum	Počet účastníků	Z toho děti do 15 let
Strašín	22.07.2023	85	35
Vodní dům v Hulicích	17.08.2023	?	?
Jeskyně Na Špičáku	18.08.2023	106	50 %
Nový rybník Příbram	18.08.2023	125	62 %
Bývalý lom na Chlumu, Srbsko	19.08.2023	49	30 %
Slezské zemské muzeum, Opava	23.08.2023	121	70 %
Týnec n Sázavou	25.08.2023	130	65 %
Letní kino v parku Petra Bezruče, Bohumín	25.08.2023	260	50
Panský lom - Hanychovská jeskyně	25.08.2023	320	45 %
Park Michalov, Přerov	25.08.2023	70	30
Zoo Olomouc	25.08.2023	32	20
Dům přírody Žďárských vrchů	26.08.2023	110	60
Ekocentrum Vrátkov	26.08.2023	30	40 %
Hrad Sovinec	26.08.2023	159	60 %
Hrad Šelmberk	26.08.2023	131	60 %
Ostrava - Martinov	26.08.2023	10	4
Vrchlabí - zámecký park	26.08.2023	?	?
Dům přírody Č.Ráje - Dolánky u Turnova	27.08.2023	115	63
Trhové Sviny	29.08.2023	22	13
Nový Jičín	29.08.2023	64	
Kokořínský důl	01.09.2023	?	?
Ledová jeskyně Naděje	01.09.2023	220	50 %
Mariánský Týnec	01.09.2023	250	150
Plšíkova učebna, Krásná Lípa	01.09.2023	100	59
Ptačí park Josefovské louky	01.09.2023	76	11
Ptačí park Mnišské louky	02.09.2023	70	30 %
Zámek Velké Losiny - areál zdraví a zámecký park	02.09.2023	115	65 %
Zřícenina hradu Cornštejn	02.09.2023	159	80
SEV Toulcův dvůr, Praha	04.09.2023	43	20
Muzeum regionu Valašsko, Vsetín	05.09.2023	30	10
Sportovní areál Hamr Záběhlice	05.09.2023	109	40 %
Muzeum regionu Valašsko, Valašské Meziříčí	06.09.2023	28	11
Zoo a Botanický park Ostrava	06.09.2023	50	22
Důl Jeroným	08.09.2023	190	50 %
Chýnovská jeskyně	08.09.2023	56	30
park Anthropos- Lipka, Brno	08.09.2023	118	59
Pevnost Dobrošov	08.09.2023	?	?
Rožnov pod Radhoštěm	08.09.2023	?	?
Sluňákov - Centrum ekologických aktivit	08.09.2023	71	50 %
Třeboňská záchraná stanice	08.09.2023	60	70 %
Hrad Landštejn	09.09.2023	45	50 %

Tab. 3b Přehled akcí pořádaných v rámci Mezinárodní noci pro netopýry v roce 2023.

Místo konání	Datum	Počet účastníků	Z toho dětí do 15 let
Klášter Teplá	09.09.2023	300	45 %
Zoo Brno	09.09.2023	350	200
Velký Vápenný vrch u Jitřavy - Západní jeskyně	09.09.2023	48	34
NSEV Kladno - Čabárna	11.09.2023	67	50 %
Zámek Lešná u Valašského Meziříčí	12.09.2023	44	15
Muzeum Trojmezí Jablunkov	15.09.2023	56	29
Zámek Čechy pod Kosířem	15.09.2023	46	50 %
Sloupsko-šošůvské jeskyně	16.09.2023	210	50 %
ZOO Lešná - Zlín	16.09.2023	35	10
ZOO Děčín	22.09.2023	36	18
Pevnost poznání UP Olomouc	06.10.2023	150	50
Celkem	52 akcí	min. 5 071	

Tab. 4a Osvětové akce pro veřejnost v roce 2023 (mimo Mezinárodní noc pro netopýry).

Datum	Název akce	Místo konání	Program	Počet účastníků
23.3.	Přednáška o netopýrech	Zoo park Vyškov	doprovodná přednáška k výstavě Netopýři tajemní a zranitelní	9
25.3.	Probouzení netopýrů v Javoříčských jeskyních	Javoříčské jeskyně	dvě speciální prohlídky s výkladem o netopýrech	55
20.4.	Infostánek na Dni Země v Praze 13	Centrální park Praha - Stodůlky	infostánek o netopýrech, aktivity pro děti, ukázka hendikepů	700
23.4.	Infostánek na Dni Země v Říčanech	Říčany	infostánek o netopýrech, aktivity pro děti, ukázka hendikepů	500
26.-27.4.	Infostánek na Dni Země v Kolíně (Výstava o životním prostředí)	Kolín - Městský společenský dům	infostánek o netopýrech, aktivity pro děti, ukázka hendikepů	3564
30.4.	Infostánek na Víkendů otevřených dveří v Kroužkovací stanici NM	Kroužkovací stanice NM, Praha - Hostivař	infostánek o netopýrech, aktivity pro děti, ukázka hendikepů	220
6.5.	Infostánek na zahájení sezóny v záchranné stanici a vernisáž výstavy	ZS Třeboň	infostánek o netopýrech, aktivity pro děti, ukázka hendikepů, zahájení výstavy	320
3.6.	Infostánek na Dni stromů	Hrad Lukov	infostánek o netopýrech, aktivity pro děti, ukázka hendikepů	700
3.6.	Den dětí v Žitči	Žitč (Chlum u Třeboně)	beseda, ukázka hendikepů	60
4.6.	Akce Na půdě, tam to žije aneb poznejte svoje zvířecí sousedy	Stará škola Vrané nad Vltavou	aktivity pro děti, beseda, ukázka hendikepů	29
8.-10.6.	Infostánek na Veletrhu vědy 2023	PVA Praha - Letňany	infostánek o netopýrech, aktivity pro děti, ukázka hendikepů	3000
11.6.	Přednáška v rámci terénní exkurze na Hrubé Vodě	Hrubá Voda	přednáška	125
13.6.	Vycházka za netopýry do Stromovky	Praha - Stromovka	večerní exkurze, ukázka hendikepů	13
23.6.	Přednáška a exkurze pro skauty	Rokycany	přednáška, ukázka hendikepů a exkurze	15
23.6.	Vycházka za okřídlenými sousedy	Olomouc - Povel	večerní exkurze, ukázka hendikepů	9
24.6.	Odpoledne s přírodou	Sirá	přednáška, ukázka hendikepů	150
28.6.	Vycházka za okřídlenými sousedy (pro nevidomé)	Olomouc	večerní exkurze	13

Tab. 4b Osvětové akce pro veřejnost v roce 2023 (mimo Mezinárodní noc pro netopýry).

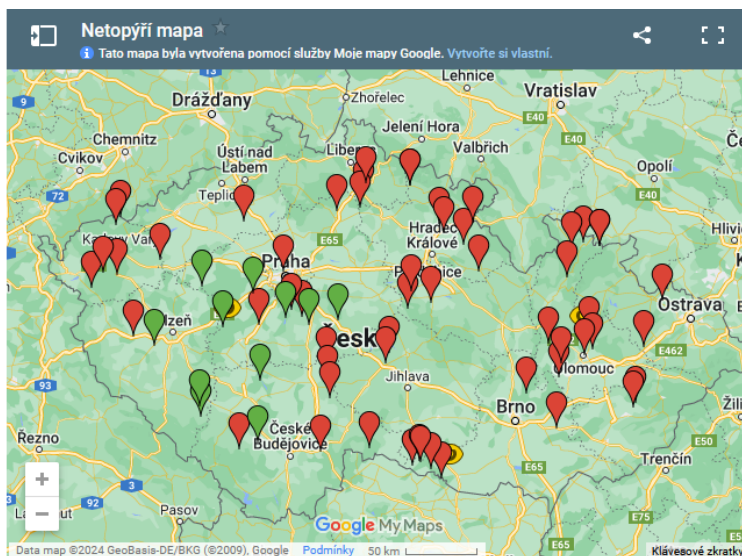
Datum	Název akce	Místo konání	Program	Počet účastníků
30.6.	Vycházka za okřídlenými sousedy	Ostrava - Zábřeh	večerní exkurze	10
10.7.	Vycházka za okřídlenými sousedy	Frýdek-Místek	večerní exkurze	10
14.7.	Vycházka za okřídlenými sousedy v rámci cyklu Přírodou krok za krokem	Soběslav	večerní exkurze, ukázka hendikepů	23
15.7.	Vycházka za okřídlenými sousedy	Zlín - Malenovice	večerní exkurze	19
15.7.	Přednáška o netopýrech na akci Podvečer s přírodou	Přísednice (u Zbiroha)	přednáška	100
28.7.	Vycházka za okřídlenými sousedy	Linhartice	večerní exkurze	32
15.8.	Exkurze Mánesův most	Praha - Mánesův most	večerní exkurze, ukázka hendikepů	8
2.9.	Infostánek na akci Den pro zoologické zahrady	Zoo Olomouc	infostánek o netopýrech, aktivity pro děti, ukázka hendikepů	43
4.9.	Exkurze Katovice	Katovice u Strakonice	večerní exkurze	48
5.9.	Exkurze Stromovka	Praha - Stromovka	večerní exkurze, ukázka hendikepů	55
13.9.	Exkurze Kampa	Praha - Kampa	večerní exkurze, ukázka hendikepů	23
20.9.	Infostánek na Dni stromů 2023	Praha - Kunratický les	infostánek o netopýrech, aktivity pro děti, ukázka hendikepů	3500
23.9.	Infostánek na akci Sousedské moštování	Praha - Vojanovy sady	infostánek o netopýrech, aktivity pro děti, ukázka hendikepů	500
25.9.	Exkurze Stromovka	Praha - Stromovka	večerní exkurze, ukázka hendikepů	6
26.9.	Exkurze Stromovka	Praha - Stromovka	večerní exkurze, ukázka hendikepů	25
3.10.	Přednáška o netopýrech	Knihovna Strakonice	přednáška, ukázka hendikepů	21
5.10.	Infostánek na Dni stromů v Praze 13	Centrální park Praha - Stodůlky	infostánek o netopýrech, aktivity pro děti, ukázka hendikepů	700
17.10.	Beseda o netopýrech na akci Podzimní dýňování	ZŠ Kuldova, Brno	beseda, ukázka hendikepů	190

Tab. 4c Osvětové akce pro veřejnost v roce 2023 (mimo Mezinárodní noc pro netopýry).

Datum	Název akce	Místo konání	Program	Počet účastníků
19.10.	Infostánek na Stromových slavnostech	Zlín, Sad Svobody	infostánek o netopýrech, aktivity pro děti, ukázka hendikepů	700
27.-28.10.	Infostánek na akci Pevnost duchů	Pevnost poznání PŘF UP Olomouc	infostánek o netopýrech, aktivity pro děti, ukázka hendikepů	290
28.10.	Infostánek na akci Podzimní slavnosti	hrad Valdštejn	infostánek o netopýrech, aktivity pro děti	446
11.11.	Uspávání netopýrů v Javoříčských jeskyních	Javoříčské jeskyně	dvě speciální prohlídky s výkladem o netopýrech	42
Celkem			39 akcí	16 273

3.2.4 Netopýří mapa

Na webových stránkách napude.sousednetopyr.cz, které atraktivní formou zprostředkovávají široké veřejnosti informace o problematice ochrany netopýrů v budovách, byla během roku 2023 dále rozšířena interaktivní netopýří mapa. Na této mapě jsou prezentovány turistické lokality (hrady, zámky a další památky), kde se vyskytují netopýři a kde se o nich návštěvníci díky projektu ČESON přímo na místě mohou dozvědět více (formou netopýřích pozorovaten, informačních tabulí, pracovních listů, během výkladu průvodců, prostřednictvím outdoorových her - geocachingu a questingu či při pořádání pravidelných osvětových akcí). V roce 2023 se do projektu nově zapojilo 6 lokalit - zámky Kravaře, Slatiňany, Čechy pod Kosířem, Choltice a Loučná nad Desnou a zámecký park ve Vrchlabí. Ke každé lokalitě byl na webových stránkách zveřejněn článek sloužící jako tip na výlet pro veřejnost. Netopýří mapa ke konci roku 2023 obsahovala **celkem 68 lokalit**.

3.2.5 Informační tabule o netopýrech

Dle zájmu správců památek jsou v posledních letech připravovány a instalovány informační tabule s fotografiemi a texty, seznamující návštěvníky s netopýry, kteří se na dané lokalitě vyskytují, případně i s realizovanými opatřeními na jejich ochranu. **V roce 2023 byly vytvořeny a umístěny tři nové informační cedule: na zámku Kravaře, na hradě Točnick a na zámku Loučná nad Desnou.** Připraveny byly rovněž podklady k infoceduli pro zámecký prak ve Vrchlabí, zatím se však nepodařilo dojednat její instalaci.

3.2.6 Netopýří pozorovatelný a online přenos z letní kolonie

V sezóně 2023 byly v provozu opět **netopýří pozorovatelný na hradě Sovinec a na zámku Jevišovice** (videopřenosy z letních kolonií na návštěvnickou trasu). Na hradě Točnick byl přímý přenos nahrazen promítáním filmu *Život v netopýří kolonii*, který vznikl v rámci předchozího projektu sestřihem záběrů ze zdejší kolonie netopýřů velkých. Uvedený dokument byl nově poskytnut pro prezentaci také na dalších 19 turisticky navštěvovaných lokalitách, které jsou zapojené do projektu netopýří mapy.

V roce 2023 byl rovněž obnoven v plném rozsahu **live stream z letní kolonie netopýřů velkých**, sídlících na půdě Jungmannovy základní školy v Berouně. Příslušné odkazy pro jeho sledování jsou umístěny na stránkách napude.sousednetopyr.cz.

3.2.7 Geocachingová série

Jednou z osvětových aktivit pro veřejnost je geocachingová hra, zahrnující jedenáct keší umístěných v blízkosti hradů, zámků a dalších objektů spojených s výskytem letních kolonií či zimováním netopýřů. Jednotlivé kešky na sebe tematicky navazují a tvoří sérii nazvanou **„S Drákulou v netopýřím světě“** (více na webu napude.sousednetopyr.cz). Hra se setkává s velkým zájmem veřejnosti. Od srpna 2017, kdy byla série spuštěna, do konce roku 2023 ji navštívilo **téměř 12 000 hledačů**.

3.2.8 Questing

Od roku 2021 využívá ČESON pro osvětové účely i další moderní outdoorovou hru, questing. Trasy (hledačky, questy), zahrnující jednotlivá zastavení s hádankami zaměřenými na poznání života netopýřů a vedoucí k cíli s „pokladem“ (drobnou věcnou odměnou a informačními materiály). Trasy byly v minulých letech vytvořeny v **Třeboni, pražské Stromovce a olomouckých parcích**. V roce 2023 probíhala příprava dalšího questu **Letem netopýřím světem na pražské Malé straně**. Průvodní listy a další informace ke hře zájemci naleznou na webu napude.sousednetopyr.cz.

3.2.9 Osvětová videa na youtube

Vhodnou formou osvěty široké veřejnosti, která je v rámci aktuálních projektů nově využita, jsou i krátká videa o netopýrech a jejich praktické ochraně, umístěná na youtube. V roce 2023 ke dvěma loňským počínům věnovaným tématům nálezů zraněných a vysílených netopýrů a ochraně netopýrů při kácení stromů přibylo další video, motivující k vyrobě jednoduché netopýří budky. To vzniklo opět ve spolupráci s Třeboňskou záchrannou stanicí. Připraveny byly rovněž scénáře pro další 3 videa, které budou natočeny v roce 2024.

3.2.10 Akce „Náš soused je netopýr“

Pokračovala také osvětová a motivační akce „Náš soused je netopýr“, v rámci níž jsou památeční plaketou a certifikátem odměňováni lidé, kteří přispěli k zachování či vytvoření netopýřích úkrytů ve svém domě. Cílem akce je podpořit ochranu netopýrů a zároveň zviditelnit pozitivní příklady z praxe, které ukazují, že soužití s netopýry v jednom domě není problémem.

V roce 2023 bylo předáno dalších 10 památečních plaket a certifikátů. Oceněnými byli vlastníci rodinných či rekreačních domů, v nichž se vyskytují letní kolonie netopýrů, lidé, kteří vyvěsili na svém domě či v zahradě budky pro netopýry, ale také např. majitelka pískovcového sklípku, v němž každoročně zimuje vrápenec malý. Do Klubu přátel netopýrů v roce 2023 přibyly i některé z lokalit zapojených do projektu netopýří turistiky - správci zámků Choltice a Čechy pod Kosířem či farnost Zlaté Hory.

Přehled všech dosud oceněných lidí a organizací je uveden na webových stránkách sousednetopyr.cz, kde je k dispozici i interaktivní mapa lokalit s předanými plaketami. Na tomto webu lze rovněž nalézt odpovědi na nejčastější otázky související s výskytem netopýrů v budovách - jak vyřešit některé problémové situace, jak správně postupovat při plánované rekonstrukci budovy, nebo co dělat při nálezů netopýra.

3.2.11 Realizace praktických opatření na ochranu synantropních netopýrů

Aktivity pro zlepšení ochrany úkrytů a biotopů netopýrů jsou hlavní náplní mezinárodního projektu LIFE+ PODKOWIEC TOWERS. V České republice jsou v rámci tohoto projektu realizována **ochranná opatření**, která zajistí ochranu historických trámů a zároveň usnadní úklid trusu po letních koloniích netopýra velkého a vrápence malého **na zámcích v Rudě nad Moravou a v Čechách pod Kosířem**. Během podzimu a zimy 2023 byly zhotoveny 2 stálé a 2 mobilní dřevěné podlahy na půdě zámku v Čechách pod Kosířem, dobudovány byly i zbývající 2 ochranné podlahy v Rudě nad Moravou. V říjnu 2023 proběhlo v Olomouci také každoroční vícedenní **setkání spoluředitelů projektu**, během kterého se uskutečnila i návštěva projektových lokalit za účelem prezentace realizace jednotlivých opatření. Více informací je k dispozici na webu projektu lifepodkowiectowers.pl.

V roce 2023 bylo díky částečné finanční podpoře Olomouckého kraje a spolupráci ČESON s majiteli objektu realizováno také **zabezpečení výletového otvoru do zimoviště vrápence malého zámku Loučná nad Desnou**. Nový výletový otvor, vzniklý propadem stropu bývalé ledovny, byl stabilizován zděným komínkem s nástavbou, na kterou byla navíc umístěna informační tabule pro návštěvníky seznamující s netopýřími obyvateli zámku.

3.3 Vzdělávací projekty pro školy

V návaznosti na předchozí úsilí byly dále rozvíjeny aktivity ČESON v oblasti vzdělávání a ekologické výchovy, jejichž cílem je motivovat děti i učitele ke spolupráci na ochraně netopýrů a k ochraně přírody obecně.

3.3.1 Realizace vzdělávacích akcí ve školách

V rámci projektu probíhajícího díky finanční podpoře Hlavního města Prahy na území Prahy bylo mateřským, základním a středním školám nabídnuto několik alternativních možností vzdělávacích programů seznamujících děti se životem netopýrů a možnostmi jejich ochrany. Učitelé si mohli vybrat z nabídky několika výukových programů, přednášek a večerních exkurzí, které byly realizovány odbornými lektory ČESON v prostorách škol či environmentálních center a v jejich okolí. Možnost objednávat vzdělávací programy byla však tradičně otevřená i zájemcům mimo území hlavního města.

Celkem se v roce 2023 uskutečnilo **51 vzdělávacích akcí pro žáky základních a středních škol a pro předškolní děti** (jednalo se o výukové programy, přednášky, exkurze, případně speciální programy uzpůsobené požadavkům vzdělávacího řízení) a dále **2 přednášky pro studenty vysokých škol**. Přehled jednotlivých typů vzdělávacích akcí, kterých se zúčastnilo celkem **1 067 osob**, je uveden v Tab. 5. Nejvíce akcí proběhlo v Praze, Středočeském a Olomouckém kraji (viz Tab. 6).

Na realizaci vzdělávacích programů se podílelo pět lektorů ČESON. Součástí akcí je díky spolupráci ČESON s Národní sítí záchranných stanic i ukázka ochočených trvale handicapovaných netopýrů, které si děti mohou prohlédnout zblízka nebo i pohládit.

Tab. 5 Počty jednotlivých typů vzdělávacích akcí a počty účastníků dle věkových kategorií v roce 2023.

Typ akce	Počet akcí	Celkový počet účastníků
programy pro mateřské školy	23	444
přednášky a programy pro 1. stupeň základní školy	4	90
přednášky a programy pro 2. stupeň základní školy	6	140
<i>jiné programy pro ZŠ (kde bylo zastoupeno více věkových kategorií najednou)</i>	12	590
přednášky a programy pro střední školy	6	163
přednášky pro vysoké školy	2	32
Celkem všechny akce	53	1 459

Tab. 6 Počty vzdělávacích akcí v jednotlivých krajích ČR v roce 2023.

Kraj	Počet akcí
Hl. m. Praha	15
Středočeský	13
Jihomoravský	6
Olomoucký	12
Moravskoslezský	5
Zlínský	1
Jihočeský	1
Celkem	53

3.3.2 Vzdělávací program „Netopýří výzkumníci“

V roce 2023 pokračoval vzdělávací program pro školy, zájmové kroužky a další organizace věnující se práci s dětmi, nazvaný „Netopýří výzkumníci“. V rámci tohoto programu si učitelé a lektoři mohou zdarma zapůjčit výzkumnické batůžky, které obsahují potřebné vybavení pro **pozorování a určování netopýřů pomocí ultrazvukových detektorů**, a vyrazit s dětmi na dobrodružnou večerní vycházku.

Díky finanční podpoře Hl. m. Prahy, SFŽP ČR a MŽP bylo vytvořeno **celkem 8 batůžků**. Každý z nich obsahuje tři ultrazvukové detektory, svítilnu, náhradní baterie, šroubovák pro výměnu baterií, příručku s informacemi o práci s detektorem a klíčem k určování netopýrů podle hlasů, knihu „Poznáváme naše savce“ (Anděra a Horáček 2005), zalaminované tipy na vycházky v daném regionu a další drobné pomůcky.

Pro zapůjčování batůžků školám byla využita spolupráce s ekocentry a dalšími vzdělávacími zařízeními. **V roce 2023 bylo v provozu 6 výpůjčních míst:** Stanice přírodovědců DDM hl. m. Prahy (2 batůžky), Třeboňská záchranná stanice (1 batůžek). Pevnost poznání PŘF UPOL v Olomouci (2 batůžky), ekocentrum Lipka v Brně (2 batůžky), ekocentrum Cassiopea v Českých Budějovicích (1 batůžek) a ZO ČSOP Klenice v Mladé Boleslavi (2 batůžky).

Vzdělávací program „Netopýří výzkumníci“ je prezentován na webu (napude.sousednetopyr.cz/hrajte-si-s-netopyry). Jsou zde uvedeny podmínky zápůjčky a kontakty na výpůjční místa. K dispozici je zde rovněž příručka k práci s detektory (ke stažení ve formátu pdf) a další odkazy na on-line klíče a aplikace, tipy pro pozorování netopýrů a přehled konkrétních vycházek na vhodné lokality. **Příručka** byla vytvořena pro účely programu, využít ji však mohou i další zájemci, kteří mají k dispozici vlastní přístroj. **Tipy na detektorovací vycházky**, obsahující mapy a doporučené trasy, jsou postupně doplňovány. V průběhu roku 2023 bylo zájemcům k dispozici již 6 vycházek na území Prahy, 5 v jižních Čechách, 3 v Brně a 1 v Olomouci.

Pro učitele, lektory a další zájemce o program byly v roce 2023 zorganizovány **4 instruktážní vycházky** (v Brně, Praze, Č. Budějovicích a Olomouci) seznamující s použitím ultrazvukových detektorů a možnostmi využití této metody v rámci výuky. Jako motivace k zapojení do programu bylo vyhlášeno také další kolo **doprovodné soutěže** pro dětské kolektivy. Úkolem zúčastněných skupin bylo zpracovat svoje zážitky z výpravy

za netopýry formou blogového příspěvku, doplněného fotografiemi či kresbami. Soutěže se zúčastnilo šest jednotlivců a 4 dětské kolektivy. Jejich příspěvky byly zveřejněny na webu.

Celkem si batůžky v roce 2023 vypůjčilo 33 školních kolektivů a dalších organizací, které zorganizovaly celkem 75 vycházek s účastí celkem 1 192 dětí i dospělých.

Pedagogové škol a lektori ekocenter byli se vzdělávacími programy a výukovými materiály ČESON seznámeni prostřednictvím několika akcí zaměřených na vzdělávání této cílové skupiny (Konference EVVO v Olomouci, Ostravě, Praze a Sluňákově; Tab 7), kterých se zúčastnilo 181 osob.

Tab. 7 Přehled prezentací vzdělávacích programů na konferencích EVVO.

Datum	Akce	Místo konání	Počet účastníků
25.1.2023	Přednáška o vzdělávacím programu Netopýří výzkumníci	Krajská konference EVVO, KÚ Ostrava	75
29.3.2023	Přednáška o vzdělávacím programu Netopýří výzkumníci	Krajská konference EVVO, KÚ Olomouc	50
21.9.2023	Infostánek na Krajské konferenci EVVO v Praze	Krajská konference EVVO, Michnův palác, Praha	40
14.11.2023	Workshop ke vzdělávacímu programu Netopýří výzkumníci	Konference EVVO, Ekocentrum Sluňákov, Horka nad Moravou	16
Celkem			181

3.4 Odborné průzkumy, studie a posudky

3.4.1 Průzkumy budov před zateplením

ČESON tradičně zajišťoval průzkumy výskytu netopýřů a zpracování posudků v souvislosti s plánovanými stavebními úpravami bytových domů a veřejných budov pro firmy či bytová družstva po celé ČR. Celkem bylo v roce 2023 realizováno 200 průzkumů (v řadě případů průzkum zahrnoval větší množství objektů). Díky těmto aktivitám se podařilo zabezpečit úkryty netopýřů v budovách na dalších mnoha desítkách lokalit po celé ČR.

3.4.2 Průzkumy stromů určených ke kácení

Na základě spolupráce s odborem ochrany prostředí Magistrátu hlavního města Prahy, Lesy hl. m. Prahy, Správou pražských hřbitovů a pražskými městskými částmi byly v roce 2023 uskutečněny také další průzkumy stromů určených ke kácení v Praze. Jednalo se zejména o plánovaná opatření v rámci obnovy Královské obory Stromovka, zajištěny byly i průzkumy stromů v Nolčově parku v Horních Počernicích, v areálu hřbitova Vršovice, starého bubenečského hřbitova apod. Další rozsáhlejší průzkumy stromů byly realizovány i mimo Prahu - např. v zámeckém parku v Horšovském Týně, v pobřežních porostech v Roztokách u Křivokláta, u rybníka v Jesenici atd.

3.4.3 Průzkum Libeňského mostu v Praze

Na podzim 2022 ČESON obdržel od pozorovatele z řad laické veřejnosti informaci o výskytu netopýrů v Libeňském mostě. Následně byla ověřena přítomnost minimálně 150-200 jedinců netopýra rezavého (*Nyctalus noctula*) ve spárách v mostních obloucích během celého zimního období. O této skutečnosti byly informovány úřady i Technická správa komunikací hl. m. Prahy. Vzhledem k plánované rekonstrukci mostu byl v teplém období roku 2023 proveden podrobný průzkum na základě objednávky firmy Metrostav TBR a.s. Opakovanými kontrolami bylo ověřeno, že most je netopýry využíván celoročně, s vrcholem výskytu na konci srpna (cca 500 jedinců). Zároveň byly identifikovány konkrétní využívané úkryty v jednotlivých částech mostu. Koncem roku 2023 proběhlo první jednání s odborem ochrany prostředí Magistrátu hl. m. Prahy a firmou Metrostav TBR o zajištění šetrného postupu bouracích prací a poskytnutí náhradních úkrytů v novém tělese mostu. Konkrétní řešení bude finalizováno v roce 2024.

3.5 Propagace v médiích

V rámci realizovaných projektů bylo vydáno pět tiskových zpráv. Na jejich základě byla publikována řada článků v tisku i elektronických médiích, které v různém rozsahu obsahovaly informace o problematice ohrožení netopýrů vázaných na úkryty v budovách a ve stromech, organizovaných akcích pro veřejnost a dalších osvětových aktivitách. Desítky informačních článků byly zveřejněny také na různých internetových portálech. Dále bylo odvysíláno pět relací v televizi a jedna v rozhlasu.

Aktuální informace o dění nejen v rámci projektů byly pravidelně prezentovány i na příslušných webových stránkách ČESON (ceson.org, sousednetopyr.cz, napude.sousednetopyr.cz) i na profilu „Náš soused netopýr“ na sociální síti Facebook, který měl v roce 2023 již přes 3 000 příznivců. Na youtube kanálu ČESON bylo v roce 2023 k vidění celkem 12 videí (osvětová videa, záznamy webinářů, krátká videa ze života netopýrů).

4. Finanční přehled

Výsledovka 2023 (bez DPH)

Náklady	
Spotřeba materiálu	98 789 Kč
Cestovné	387 735 Kč
Služby	589 574 Kč
Mzdy+DPP	1 891 617 Kč
Zákonné soc. pojištění	452 233 Kč
Poskytnuté dary	20 000 Kč
Ostatní daně a poplatky	0 Kč
Odpis nedobytné pohledávky	0 Kč
Kurzové ztráty	100 Kč
Zákonné poj. zaměstnanců	5 889 Kč
Pojištění organizace	2 394 Kč
Bankovní poplatky	5 317 Kč
Odpisy dlouhodobého majetku	7 413 Kč
daň z příjmů doplatek	56 790 Kč
Náklady celkem	3 517 851 Kč
Výnosy	
Výnosy z prodeje služeb a zboží	2 715 511 Kč
Úroky	0 Kč
Ostatní výnosy	7 526 Kč
Přijaté dary	0 Kč
Členské příspěvky	24 101 Kč
Dotace	
S2 - SFŽP ČR a MŽP	757 471 Kč
S3 - MHMP EVVO	5 159 Kč
S4 - MHMP Ochrana netopýrů	6 628 Kč
S7 - Life+ projekt	394 947 Kč
S8 - Olomoucký kraj	16 450 Kč
Výnosy celkem	3 927 793 Kč
Hospodářský výsledek	409 942 Kč

Rozvaha

Aktiva	01.01.2023	31.12.2023
Dlouhodobý hmotný majetek	0 Kč	127 022 Kč
Nedokončený DHM	134 165 Kč	581 488 Kč
Dlouhodobý finanční majetek	0 Kč	0 Kč
Oprávký k dlouhod. majetku	0 Kč	-7 413 Kč
Materiál na skladě	0 Kč	0 Kč
Pokladna	30 829 Kč	41 093 Kč
Účty v bankách	3 379 979 Kč	3 646 949 Kč
Pohledávky	165 154 Kč	52 395 Kč
Přechodné účty aktiv a pasiv	251 856 Kč	1 350 231 Kč
Aktiva celkem	3 961 983 Kč	5 791 765 Kč
Pasiva	01.01.2023	31.12.2023
Závazky	12 470 Kč	30 608 Kč
Zúčtování se zaměstnanci a inst.	212 858 Kč	205 741 Kč
Zúčtování daní a dotací	408 971 Kč	599 229 Kč
Přechodné účty aktiv a pasiv	2 773 Kč	638 213 Kč
Vlastní jmění	0 Kč	701 097 Kč
Fondy	117 660 Kč	134 863 Kč
Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta	3 207 251 Kč	3 072 282 Kč
Pasiva celkem	3 961 983 Kč	5 382 033 Kč
Hospodářský zisk		409 942 Kč

5. Poděkování

Děkujeme za finanční podporu naší činnosti v roce 2023 následujícím institucím, firmám a soukromým osobám:

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
 Státní fond životního prostředí ČR
 Ministerstvo životního prostředí
 Evropská unie - program LIFE
 Polský národní fond ochrany životního prostředí a vodního hospodářství
 Norské fondy
 Hlavní město Praha
 Olomoucký kraj
 Zelená domácnost.com
 L. Špačková, H. Kazmířová, B. Piatriková, P. Brož, P. Blažková, T. Gaudek a manželé Hikešovi

AGENTURA OCHRANY PŘÍRODY
A KRAJINY ČESKÉ REPUBLIKY

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Ministerstvo životního prostředí

LIFE PODKOWIEC PLUS: back to the forest – holistic conservation of bat breeding habitats

LIFE20 NAT/PL/001427

Zelená domácnost
S VÁMI POMÁHÁME PŘÍRODĚ

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Společně pro zelenou Evropu
Tento projekt byl podpořen grantem
z Norských fondů.

Děkujeme také všem členům a sympatizantům, kteří se jakýmkoliv způsobem podíleli na realizaci našich aktivit a tím přispěli k ochraně ohrožených druhů letounů a jejich biotopů.